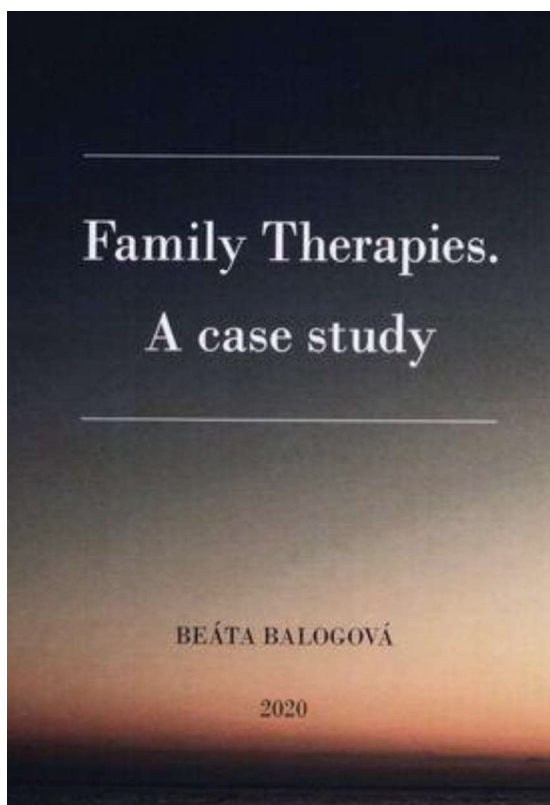

Beáta Balogová:

FAMILY THERAPIES. A CASE STUDY

Germany: Ste-con, GmbH, Karlsruhe

Miriama BORIŠČÁKOVÁ⁴

Autorka monografie *Family Therapies. A case study* je odborníčkou nielen v oblasti rodinnej terapie, ale aj širšie chápanej socioterapie v sociálnej práci, či supervízie. Rodinnú terapiu rozvíja posledné desaťročie prioritne s aplikáciou terapeutických konceptov A. Adlera, V. Satirovej a relaxačno-symbolickej terapie. Rovnako recenzovaná monografia smeruje v jednej svojej časti pozornosť práve na oblasť práce V. Satirovej a celkovej jej práce. Aj napriek tomu, že oblasť práce s rodinou dnes reprezentujú vytvorené a zákonom garantované štandardy v sociálnej práci autorka upozorňuje na fakt, že spoločenské zmeny dnešnej hypermodernej doby si vyžadujú reflexívny a rovnako aj flexibilný charakter sociálnej práce s rodinou. Krízy, ktorými rodiny prechádzajú si mnohokrát vyžadujú nielen poradenský rozmer, ale aj terapeutický. Práve terapia je ústrednou témou monografie ako metódy, ktorá by mala byť súčasťou výkonu práce sociálnych pracovníkov.

Využívanie socioterapie a jej intervenčných techník autorka vyzdvihuje ako formu pomoci klientom v mnohých zariadeniach sociálnych služieb. Prepájanie socioterapie formou Rodinnej te-

rapie V. Satirovej, resp. prepájanie sociálnej práce a sociálnej pedagogiky je v monografii reflektované ako žiaduci fenomén pre poskytovanie kvalitných sociálnych služieb so zameraním na rodinu. Autorka iniciuje pozornosť pre skúmanú oblasť prioritne z hľadiska slovenskej, českej, poľskej a ďalšej zahraničnej odbornej literatúry s prepájaním na legislatívne ukotvenie.

Monografia zostavená zo šiestich kapitol prezentuje nadväzujúci súčasný stav práce s rodinou a teoretické východiska všeobecnej rodinnej terapie. Nasleduje orientácia na rodinnú terapiu V. Satirovej či konkrétne výtvarné umenie s terapeutickým zameraním, pričom priestor v samostatnej kapitole autorka venuje arteterapii. Monografia je obohatená o výskumné zistenia zamerané na socioterapiu a jej vplyv na sociálny kapitál seniora a jeho kvalitu života.

Je možné reflektovať, že takáto monografia so zameraním na rodinu, špecificky rodinnú terapiu v prostredí sociálnej práce je jedinečným dielom. Toto tvrdenie zhodnocujeme na poklade spracovaných poznatkov či už v teoretickej alebo výskumnej línii.

Teória je postavená na bohatej odbornej spisbe (Gabura 2006; Barker 2012; Šmolka 2013; Perls 1996; Chrástanský 2002; Brownell 2010; Joyce a Sills 2011; Satir 1976; Satir a Baldwin 2012; Hollstein-Brinkman 2001; Bertalanffy 2001; Litterer 1973; Zakouřilová 2014; Satir, Banmen, Greberová a Gomoriová 2005 a ďalší), čím autorka zastáva nespochybniteľný fakt, a to potrebu a využívanie socioterapie a umeleckých techník v sociálnej práci s rodinou. Teoretické spracovanie monografie je iste možné odporúčať vedeckej obci z oblasti sociálnej práce, pedagogiky, sociológie či psychológie. Rovnako študentom a študentkám pomáhajúcich profesií ako

⁴ **Kontaktné údaje:** Mgr. Miriama Boriščáková, PhD., Inštitút edukológie a sociálnej práce, Filozofická fakulta, Prešovská univerzita v Prešove, email: miriama.boriscakova@unipo.sk

obraz praxe, ktorá ich po ukončení vzdelávania čaká a ako nástroj, ktorým môžu v praxi klientom a klientkam skvalitňovať sociálne fungovanie. Výskumná časť je obdobne ako teoretická tvorená diapazónom súčasných či historických odborných zdrojov, či samotnej vedeckej práci autorky a jej predchádzajúcich publikáciách (Balogová, Hvizdová a Sedláková 2015; Balogová a Žiaková, eds. 2017; Balogová et al. 2015, 2016; Balogová 2005, 2007, 2008, 2012 a ďalšie). Metodologický popis je možné rovnako ponúknuť ako inšpiráciu pre ďalší výskum, či ako východisko pre vzdelávanie vo výskume prioritne študentom a študentkám sociálnej práce. Výskumné zistenia na podklade kvalitatívnych rozhovorov so selektívnym prepisom výpovedí respondentov potvrdzujú autorkine očakávania a síce, že prežívanie a kvalita obdobia života nazývaného staroba býva do značnej miery ochudobnený a pasívny. Dôvodom je napr. strata sociálneho kapitálu, sociálnych kontaktov, strata záujmu či neschopnosť realizácie rôznych aktivít či práce ako po ostatné roky života. Arteterapia ako vybraná technika socioterapie je podľa výskumného bádania správnym nástrojom pre mobilizáciu sociálneho kapitálu seniora a zlepšenie kvality života. Konkrétne zistenia referujú situáciu skupinovej arteterapie, ktorá v zmysle obnovy sociálneho kapitálu nenaznačuje prehĺbenie sociálnych kontaktov. Pozitívna vplyvu arteterapie spočíva v obnove, znásobení a prítomnosti sociálnych kontaktov a vzťahov, ktoré majú pozitívny vplyv na sociálne a psychické nastavenie klientov.

Hlavným prínosom monografie, ktorý samotná autorka špecifikuje ako jeden z jej vlastných zámerov je prítomnosť priamej aplikácie socioterapeutických intervencií, konkrétne arteterapie v teórii aj výskume sociálnej práce. Tým búra samotný status zamerania rôznych periodík či monografií venujúcich sa terapii rodiny len z hľadiska popisu teórií, metód či techník.